Ministerie van Buitenlandse Zaken

TER BESLISSING

Aan R
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Datum
22 juni 2026

Onze referentie
BZ2629556

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij
26 juni 2026

Plandatum/Deadline Kamer
3 juli 2026

nota

AIV advies Voedselzekerheid

Aanleiding

- Ontwikkelingssamenwerking als instrument van het vernieuwde buitenlandbeleid vereist een heroriëntatie van de thematische inzet op Voedselzekerheid.
- De Staatssecretaris van LVVN heeft een Strategische Agenda Voedselzekerheid aangekondigd voor Nederland/Europa.
- Het op 11 mei 2026 uitgebrachte AIV advies, getiteld 'Voedselzekerheid in een wankele wereld: een agenda voor Nederland', vraagt om een kabinetsreactie.
- Uw verzoek (BZ2629556 dd. 14 augustus jl) om aanpassingen van een eerdere versie van bijgaande Kamerbrief.

Geadviseerd besluit

Uw instemming met bijgaande aangepaste Kamerbrief. De aangepaste brief ligt parallel voor ter accordering en medeondertekening door de staatssecretaris van LVVN.

Kernpunten

- De brief zet uiteen hoe Voedselzekerheid bijdraagt aan het buitenlandbeleid van het kabinet.
- Aan de hand van de aanbevelingen van de AIV wordt geschetst hoe die bijdrage vorm krijgt in strategieontwikkeling en in bilaterale, Europese en multilaterale samenwerking.
- De Kamerbrief geeft kader en richting aan de toekomstige gezamenlijke inzet van BHOS en LVVN op dit thema.
- Aanpassingen aan de eerdere versie zijn cfm. instructie verwerkt in de geel gearceerde passages:
  - Heroriëntatie: de heroriëntatie is duidelijker naar voren gebracht. Toegelicht is dat de inzet op voedselzekerheid weliswaar gericht blijft op het behalen van Zero Hunger (SDG 2), maar voortaan expliciet wordt vormgegeven vanuit het perspectief van de bredere doelen van het Nederlandse buitenlandbeleid.

- Positionering van het Nederlandse bedrijfsleven: de rol van het Nederlandse bedrijfsleven is duidelijker gepositioneerd, met nadruk op het vergroten van marktkansen.
- UN80 en de Romeinse instituten: de Nederlandse inzet in het kader van UN80 ten aanzien van de Romeinse instituten (FAO, WFP en IFAD) is nader toegelicht, met als doel de door de AIV geconstateerde overlap en versnippering tegen te gaan.
- Straat van Hormuz: een toelichting is toegevoegd op de mogelijke gevolgen van de situatie rond de Straat van Hormuz voor de komende oogsten.

Toelichting

De gezamenlijke inzet op Voedselzekerheid
Sinds de voedselprijzencrisis van 2008 zetten de ministeries van BZ en LVVN gezamenlijk in op mondiale voedselzekerheid, neergelegd in een vijftal door beide ministers ondertekende Kamerbrieven (laatste in 2022). De samenwerking is intensief en pragmatisch. Zo is er overlap/synergie tussen BZ en LVVN in VZ-partnerlanden waar LVVN-raden actief zijn en in multilaterale fora als de VN Food System Summit. En soms is de inzet complementair, bv de BZ inzet in de Sahel die wordt aangevuld met de LVVN inzet in de West Afrikaanse kustlanden, of de BZ inzet bij WFP en IFAD in overleg met de LVVN inzet op FAO.
Het huidige buitenlandbeleid van BZ en de voorgenomen Strategische Agenda Voedselzekerheid van LVVN zijn een goede aanleiding om de gezamenlijke inzet op voedselzekerheid te herijken.

Het AIV advies
In mei vorig jaar heeft de minister van BHO mede namens de minister van LVVN de AIV de volgende vraag voorgelegd: 'Hoe kan de Nederlandse inzet op wereldwijde voedselzekerheid beter worden gekoppeld aan de Nederlandse belangen, met name op gebied van handel en economie, veiligheid en stabiliteit, en migratie?' Het briefadvies is 11 mei jl. verschenen (zie bijlage). De AIV heeft de vraag opgepakt vanuit een brede blik op de genoemde Nederlandse belangen. Daarmee is het advies qua visie in lijn met het buitenlandbeleid en sluit ook goed aan bij het voornemen van LVVN om tot een Strategische Agenda Voedselzekerheid te komen. De set aanbevelingen biedt zodoende een geschikt kader voor een heroriëntatie van de inzet van het kabinet op voedselzekerheid.

De inhoud van de Kamerbrief
De brief kiest het buitenlandbeleid als invalshoek en onderschrijft van daaruit de analyse en conclusie van de AIV over het belang van mondiale voedselzekerheid en de noodzaak van een brede blik op de Nederlandse agenda op dit thema. Vervolgens wordt die agenda per aanbeveling als volgt ingevuld:

<u>Ontwikkel een overkoepelende voedselstrategie</u>
In de brief wordt geschetst hoe integraliteit en coherentie (zoals met klimaat en biodiversiteit) in beleid en uitvoering al vorm krijgen, inhoudelijk en institutioneel. Tegelijkertijd wordt ingestemd met de constatering van de AIV dat dit strategischer kan. Daartoe wordt verwezen naar de Strategische Agenda Voedselzekerheid die door de Staatssecretaris van LVVN onlangs is aangekondigd.

<u>Investeer in wederkerige partnerschappen</u>

In de brief wordt toegelicht hoe in het buitenlandbeleid wordt ingezet op strategische bilaterale relaties, integrale landensturing, eigenaarschap in de partnerlanden, lokale context en lange termijn samenwerking. Met een sleutelrol voor de posten, het LVVN Attaché Netwerk en de zg. Dutch Diamond (multi-stakeholder) benadering. Dit alles is in lijn met de AIV aanbeveling.

Veranker de inzet in de Europese agenda
De brief geeft een korte respons op de door de AIV genoemde onderdelen van Europese samenwerking: ketens, Global Gateway, handelsakkoorden, Gemeenschappelijk Landbouw Beleid en Meerjarig Financieel Kader en koolstofkredieten. Opgeteld onderstreept dat het belang dat Nederland hecht aan de Europese agenda op voedselzekerheid.

Investeer in vernieuwing van de multilaterale samenwerking
In de brief wordt ingestemd met de constatering van de AIV dat het VN-systeem op gebied van voedselzekerheid overlap en versnippering in de hand werkt, maar dat hervorming nu niet aan de orde is. Met betrekking tot de door de AIV voorgestelde alternatieven (sturen op mandaat, sturen op multilaterale programmering, katalyserende coalities met middelgrote landen en transnationale niet-gouvernementele netwerken), wordt toegelicht wat de inzet op deze punten is en wordt. Uitgangspunt daarbij is dat er geen alternatief is voor het VN systeem en dat parallelle concurrerende structuren moeten worden vermeden.